

Izhaja vsak petek z datumom naslednjega dne.

Uredništvo in upravnništvo
»Zarje«
v Ljubljani,
Dalmatinova ulica šte. 3.

Sprejemajo se le frankirani dopisi. Rokopisi se ne vračajo.

ZARJA

Socialistično glasilo.

Posamezna številka stane 1 Din

Naročnina po pošti z dostavljanjem na dom 4 Din mesečno.
Za Nemčijo 5 Din., za drugo inozemstvo in Ameriko 6 Din.

Reklamacije so poštnine proste.

— Oglasi po dogovoru. —

Proletarci vseh dežel,
združite se!

V Ljubljani, v soboto 20. januarja 1923.

Ne demagogija, resno delo vodi k zmagi!

Nemčija in Francija.

Francija je zasedla rursko ozemlje do Dortmundu. V Nemčiji vlada veliko ogorčenje, dasi prihaja v zasedenem ozemlju le do manjših spopadov med francoskim vojaštvom in prebivalstvom. V zahodnem delu Nemčije je delavstvo te dni privedilo polurno protestno stavko, ki je potekala mirno med 11. in pol dvanajsto uro opoldne. Člani francoske komisije so stopili tudi v stik z vodstvi strokovnih organizacij, ki so odločno protestirala proti zasedbi, vendar pa izjavila, da organizacije ne bodo ovirale dela, če komisija ne povzroči nekorektnosti. Smatratl moramo, da je ta izjava trenutne vrednosti, zakaj, če se uresniči mnenje Anglije, ki pravi, da Francija s to zasedbo ne bo uspela, ker Nemčija ne bo tudi na ta način zadostila obveznostim, ni izključeno, da pride do nadaljnih ukrepov in terorizma nad delavstvom v zasedenem ozemlju, kar bo vedlo do neprijetnih posledic za Francoze v zasedenem ozemlju in tudi Nemci v rajhu, niti delavci, ne bodo dopuščali, da bi se delavstvu v zasedenem ozemlju delale krivice z brutalno silo, s katero Francozi.

Francija si je poiskala prej zaveznike, malo Belgijo, malo antanto in Italijo. In v istem trenutku, ko je sklepala te dogovore glede nastopa proti Nemčiji, je tudi sklepala pogodbo z Italijo, v kateri je Italija nedvomno zahtevala koncesije, ki se ne morejo v prvi vrsti nanašati na Nemčijo, ampak na dežele, ki meje na Italijo. Italija je dolžna Franciji nekaj milijonov kakor državnice male antante. Kupčija pa, ki so jo sklenili Italijani s Francijo, se pa najbrže tiče jadranskega primorja, za katero se Italija že od poloma sem nepretrgoma bori javno in zahrbtno. Zlasti pa je v zadnjem času politika Italije naši državi naravnost sovražna ter se zdi kakor bi komaj čakala, da se Jugoslavija zaplete v konflikt, v katerem bi Italija uresničila svoje imperialistične namene.

Italijanski ali jugoslovanski imperialism sicer ni naš program, naša teza. Toda, ker smo tako koraj-

žni, da brez rožljanja s sablicami ne moremo živeti, je treba opozoriti na to, kaj nam utegne vojna koristiti, kam nas utegne zaplesti in kako veliko odgovornost si nalaga naša država s svojo zunanjo politiko, s katero podpira imperializem svoje zaščitnice Francije, ki nima prav nobenega drugega interesa kakor da izrabi malo antanto v orientalskem vprašanju in eventualno proti Rusiji v svoje gospodarsko-politične namene.

Nastop Francije proti Nemčiji je korak, ki ga ni mogoče odobravati, ki tudi ne more vesti do takih uspehov, kakršne pričakuje Francija in vse njene zaveznice. Francija je v veliki zmoti, če meni, da se da iz te ali one države poljubno izprežati gospodarske dobrine, zlasti je pa to takrat nemogoče, če imajo na teh dobrinah interes tudi druge države. Ob pritisku Francije utegne nastati odpor v Nemcih in tega odpora ne bo premagala ne politika ne soldateska, pač pa bodo zagnali kapitalisti krik in zopet se prične boj za to, kdo bo užival dobrine nemškega dela.

Iz položaja je razvidno, da je pred durmi tudi veliko večje izkoriščanje delavstva, kakor je bilo doslej. Draginja narašča, mezde se bodo sorazmerno znižavale; delavstvo pa bo obsojeno stradanju, bedi na desetletja. Ali meni Francija, da bo nemško delavstvo vtaknilo vse to mirno v žep? Ali je mogoče to zahtevati od naroda, ki je pomoren, ki je razmeroma udobno živel? To je ono veliko vprašanje, na katero je pozabila Francija in nje zaveznice.

Zedinjene države in menda tudi Anglija nameravajo posredovati med Francijo in Nemčijo. Seveda ne delajo tega iz ljubezni do obeh narodov, marveč le zaradi tega, ker slutijo težke posledice francoske ekspedicije za angleške in ameriške kapitalistične žeppe. V koliko se jim bo intervencija posrečila, je danes še težko prerokovati, vendar bo pa glava bolela v prvi vrsti francoske kapitaliste, ako ne bodo uklonili svoje trme pred angleškim in ameriškim kapitalom.

Volilna borba.

Prave slike volilna borba še ni pokazala. Nejasnost vlada v vseh strankah kakor je to mogoče le v državi, ki še ni konsolidirana in v kateri skuša stara stranka pod imenom radikalne stranke usurpirati ves vpliv in vse svoje interese v državi. Toda niti radikalna stranka ni edina. Protičeva skupina, ki ima samo nekoliko več uvidevnosti, drugih prednosti pa nima, hoče nastopiti samostojno pri volitvah v narodno skupščino. Radikalci imajo namen začetni javen boj proti Protiču. Izobčiti ga hočejo in izreči nad njim svoj anatema. Vprašanje pa je, kako krepka je radikalna stranka na svoji organizatorični sili; ali je še tako trdna, da ji boj proti Protiču ne bo škodoval, ali pa je morda to začetek razpadanja radikalne stranke, ki že davno ni več moderna stranka za Evropo.

Odločno so nastopili radikalci tudi proti Delavski stranki, ki se je osnovala v Belgradu. Zaprlj so te dni voditelje Kacleroviča, Topaloviča in druge ter vztrajajo na tem, da takozvanim komunistom, ne dovolijo kandidirati, in sicer se sklicujejo na

slavnoznan zakon o zaščiti države. Kakšne posledice bo imela ta odločba vlade za vlado samo in za volitve, je težko ugibati. Po našem mnenju so pa to obupna dejanja, ki ne morejo imeti dobrih političnih posledic. Ako hoče biti radikalna stranka dosledna, potem mora prepovedati kandidiranje vsem opozicionalnim strankam, kar bi šlo do popolne absurdnosti, ker se tak politični kurs pod nobenim pogojem ne more vzdrževati dolgo ter mora po njem doživeti stranka, ki tako neobzirnjo nastopa, v najkrajšem času popolen pom.

Politični dogodki nam dokazujejo in potrjujejo, kako težak je položaj proletarijata v Srbiji, kjer dominira radikalna stranka, ki se ne ogiblje nobenih sredstev, da politično onemogoči svojega nasprotnika. Radikalna stranka je starokopitna, ki nima prav nobenega zmisla za socialna vprašanja ali za politične pravice delavstva. In pod tem režimom mora živeti srbski proletarijat, se mora boriti, obenem pa se cepi in prepira še sam med seboj, da ga režim lažje in uspešneje terorizira.

Ta boj radikalcev proti proletarijatu je pač najpomembnejši opomin na ves jugoslovanski proletarijat, da poišče pot zblížanja, pot konsolidacije delavskega pokreta, ki je eminentne važnosti za delavstvo cele države. Prvi korak k temu zblížanju je, da se proletarijat otrese agentov provokaterjev, ki jih pošilja buržuazija v njegove vrste, zakaj brez teh bi se proletarijat prav lahko zedinil, ker ima v celi državi ene in iste interese.

V Sloveniji se volilni boj še tudi ni razvil. Še danes ni jasno, kako bodo stranke nastopile pri volitvah. Takozvani demokrati in demokratsko navdahnjeni strankarji se nahajajo še vedno v boju med seboj, SLS bo nastopila samostojno, narodni socialci se še niso odločili, neka nova radikalna stranka, ki nam je popolnoma tuja, pa se pojavlja na obzorju in obeta, kako vehementno bo nastopila. Ta nova stranka ne bo imela pri nas uspeha, vendar pa bo skušala uvesti srbske radikalne metode volilnega boja. Ta nova stranka bo torej prva balkanizirala volitve pri nas, čeprav pri nas ni tal za take eksperimente.

Političen uspeh je torej mogoč proti tem metodam volilnega boja pri nas le v kooperaciji manjših opozicionalnih strank, ki načelno po določenem programu lahko skupno nastopajo in imajo skupni interes, to so v prvi vrsti proletarske stranke, med katerimi mora nastati lojalno sodelovanje, zaupanje in iskrena želja po združitvi delavskega razreda.

Velikega pomena je za delavstvo skupen nastop pri bodočih volitvah, ker se s tem skupnim nastopom uglađi pot do ustvaritve močne proletarske organizacije v Jugoslaviji. Volilni uspeh ima pa tudi sicer pomen, ker, če zmagajo v narodno skupščino reakcionarni elementi, med katerimi ne bo delavskih zastopnikov, potem imamo pričakovati veliko reakcijo v socialni in delavski zakonodaji ter tudi v zakonodaji o političnih svobodah. Zakon o zaščiti države in sedanji absolutizem bomo imeli še deset let, če pri teh volitvah proletarijat ne doseže primerne vpliva, ki mu gre v državi kot politični faktor.

Torej boj proti reakciji!

Skličite občinski svet ljubljanski!

Skrajno preziranje volje občinskih volilcev ljubljanskih je dejstvo, da pokrajinska uprava še vedno zavlačuje sklicanje ljubljanskega občinskega sveta. Že skoro leto dni ne posluje ljubljanski občinski svet, na magistratu pa poveljuje vladni komisar, ki ima le eksekutivno oblast po smernicah vladnih sklepov prejšnjih občinskih svetov. Nedvomno je, da tiči za tem zavlačevanjem politično maščevanje, oziroma preizkušanje potrpežljivosti ljubljanskih občinskih volilcev, češ, volilci se bodo naveličali, pa se bodo zopet zaleteli v demokratski, zajedničarski ali celo radikalski krog.

Spričo tega nezasišanega dejstva je Zveza delovnega ljudstva v Ljubljani sklicala v nedeljo protestni shod v unionsko dvorano, na katerem je velika množica ljubljanskega volilstva najgorčneje protestirala proti početju pokrajinske uprave, ki je končno kompetentna, da definitivno potrdi ali pa razveljavi zadnje občinske volitve. Pokrajinska uprava pa tega ni storila, marveč je poslala celotni akt v Belgrad in kakor poroča list „Vreme“, sta minister Hribar in veliki župan dr. Baltič priporočala, da ministrstvo občinske volitve razveljavi.

Ni nam mogoče kontrolirati teh vesti, toda sklepamo pa lahko, da, če bi pokrajinska uprava hotela potrditi volitve, ne bi bilo treba spisa pošiljati v Belgrad, na drugi strani pa je baje minister za notranje stvari naročil pokrajinski upravi, da izčrpne poročila o stvari, preden ministrstvo izreče končno svojo kletvo ali pa blagoslov. Iz tega naročila zopet jasno sledi, da je pokrajinska uprava priporočala razveljavljenje občinskih volitev, kar pa minister za notranje stvari noče storiti, dokler

ne dobi zadostne utemeljitve, ki po nazorih ministra še ni taka, da bi mogel prevzeti odgovornost za razveljavljenje zadnjih volitev.

Zdelo se nam je potrebno, da ta položaj razjasnimo, ker iz poteka cele zadeve je razvidno, da ima interes na razveljavljanju občinskih volitev pač pokrajinska uprava, ne pa toliko ministrstvo, ki zahteva konkretiziranje in utemeljitev predloga za razveljavljenje volitev. Minister razume položaj, ve, da je nasedel pri razpustu ljubljanskega občinskega sveta, zato zahteva sedaj tako utemeljitev, da bo sam krit, da ne bo povoda, da se Ljubljančani zopet jeze na radikalskega ministra, ko je vendar predlog in utemeljitev izšlo od pokrajinske uprave.

Unionski shod je sprejel ostro resolucijo, v kateri protestira proti zavlačevanju sklicanja občinskega sveta. Po shodu je šla deputacija na pokrajinsko upravo in z njo par tisoč udeležencev shoda. Doma ni bilo ne ministra Hribarja ne drja Baltiča. Ko se je po nagovorih množica že hotela raziti, se je pripeljal namestnik Hribar ter sprejel deputacijo, ki mu je razložila namen svojega prihoda. Namestnik je izjavil, da sprejme izjavo na znanje ter da je to zanj novo dejstvo, o katerem bo poročal v — Belgrad.

Kaj bo poročal v Belgrad? Morda to, da volilstvo vztraja, ali to, da ni zakonitega razloga, da se krati pravica volilnega prava ljubljanskim volilcem, ali morda, da je treba to voljo — zlomiti?

Pričakujemo; menimo pa, da je zavlačevanje potrditve ljubljanskega občinskega sveta kruta pregreha, kršitev občinske avtonomije, ki se ne zlaga z načeli demokratizma.

Za enotno fronto.

V trboveljskem revirju sta se vršila v nedeljo dva shoda, eden v Zagorju, eden v Trbovljah, na katerih so govorniki govorili za enotno fronto delavstva. Shoda sta bila sijajno obiskana ter je bila sprejeta naslednja resolucija:

Z ozirom na politično strokovno in gospodarsko razcepljenost delavnih mas Slovenije, kar ima za posledico brezpravnost in izigravanje proletarijata ter njegovo gospodarsko zaslužjevanje, se obrača rudarski proletarijat, zbran na shodu dne

Sedanji komisar na magistratu je menda kratkomalo obdaveil vse nezazidane prostore, vrtove, njive itd. Pri tem davku je pa treba nekoliko razločevati med stavbiščem in vrtom. Treba je presojati ali spada prostor pod stavbišče ali pa se porablja kot obrtni objekt, to je za preživljanje ali za trgovino s pridelki, ali kot luksuzni vrt. Po našem mnenju je med vrta, njivami ter stavbišči razlika, ki jo je treba vpoštevati pri odmeri davka za nezazidana stavbišča. Novi ljubljanski občinski svet naj to stališče precizira, da ne bo pritožb.

Državno uradnišтво še ni dobi- lo ficka, kljub vsem obljubam prejšnje vlade in kljub temu, da sedaj vlada radikalna stranka sama. Draganja narašča skokoma, toda »kruhodažalci« državnih nameščencev se za to ne zmenijo, marveč mečejo uradnišтво iz službe, reducirajo ga in čakajo, da si ti trpini sami poiščejo boljše kruha. To so metode najokrutnejšega delodajalca, ki ne čuti ter pozna le svoj lastni Jaz. Uradnišтво bi se pa po vseh teh moledovanjih lahko toliko naučilo, da z beračenjem ne sme zahtevati zasluženega kruha, ker je to neplodno.

Iz jeseniške doline. „Zarja“ je objavila nedavno dopis iz jeseniške doline, v katerem pojasnjuje vzrok propadanja naše industrije. Dopisnik dokazuje s številkami, kako je kapitalistična špekulacija z valuto ono zlo, ki ovira razvoj industrije. Sodrug Jeram z Jesenic je ta dopis prečital na celjskem kongresu, češ, da tak dopis utegne škodovati delavstvu. To je pa že vrhunec nedosednosti! Ako je resnica, da so ti podatki pravi, potem je dolžnost delavskih zaupnikov, da tudi tak gospodarski položaj pojasnijo vsemu delavstvu. V delavski organizaciji vendar ne gremo slepe miši, da bi delavstvu prikrivali resnico, pravi položaj, ki je v zvezi ali utegne biti v zvezi z njegovim bojem. Na eni strani se zahteva jasnost in javnost za osebnost malenkosti, opravljanja, na drugi pa prikrievanje važnih gospodarskih pojavov, ki so v najtesnejši zvezi z delavskim gibanjem. To vendar ni ne logika ne odkritosrčno delovanje. Pri nas se nasprotno piše mnogo premalo o gospodarskem položaju ter tudi prav zaraditega, ker nimamo gospodarske statistike, ne vemo, kakšne so gospodarske razmere. Vsaka delavska organizacija bi morala poznati položaj v svoji stroki in tudi v drugih strokah. Kdor hoče prikrijevati dejstva, uganja demagogijo. Drobec, ki smo ga objavili, samó dokazuje, da potrebuje industrija v Sloveniji ogromen kapital, če se hoče razvijati ali pa tujo valuto, ki mnogo več šteje kakor milijončki v dinarjih ali kronah. Obratna kapital je potreben za razvoj industrije! In tega po največjem receptu celjskega kongresa delavcem — ne smemo povedati. Mi pa pravimo: tudi to jim moramo javno povedati, ker hočemo, da delavci vedo vse, kar mora vedeti vsak delavec v delavskem pokretu. K razpravi o tem dopisu se je oglasil tudi s. Svek, ki je povedal, da je tovarna, če je valuta padla, napravila dobiček, ker mora plačati v boljši valuti sklenjeno kupčijo s slabejšo valuto. In zbor mu je veroval, čeprav je očividna zmeta ali pa foparija. V valutih vprašanjih je treba nekoliko logično misliti in primerjati medsebojne valute in tržne odnose. Le na podlagi konkretnih dejstev se da taka stvar ugotoviti, ne pa kar s trditvijo — „ni res!“

Mariborski veliki župan dr. Ploj se je oglasil te dni v Mariboru. Pojde pa še za nekaj časa v Pariz.

Gospod Adolf Ribnikar pojde haje v Zagreb. Premestitev ga pa nič ne veseli, kar je popolnoma naravno. Radikalna roka?

Grof Karoly, bivši mažarski ministrski predsednik se baje naseli v Mariboru. Karoly je bil ministrski predsednik tik pred prevratom Bele Kuna. Igral je pa že v Avstrogrski važno politično vlogo. Po naravi je mož izredno demokratičen. Upamo pa, da ga Mariborčani vendar ne bodo volili častnim občanom.

Z reparacijskim denarjem, ki ga dobi vlada, nameravajo zgraditi v Belgradu celo vrsto palač: Gledališče, muzeje, ministrstva, šole itd. Belgrad postane torej jako lepo mesto, tako, da bomo lahko ponosni na prestolico kakor demokrati.

Upraviteljsko mesto na Belju je razpisano. Dosedanji upravitelj A. Kristan je podal demisijo. Vlada bi rada dala posestvo v zakup, da se otrese skrbi ali pa — hm?

Vrhnikar. Minulo nedeljo se je vršil v gostilni pri „Jurci“ shod hišnih posestnikov, ki ga je sklical tukaj nadsvetnik Freljih očitno zato, da bi se populariziral za državnobzorske volitve. Uspeha pa ni imel mnogo, ker pri nas na Vrhniki niso ugodna tla za demokrate. To je gospod Freljih v nedeljo sam občutil, ker so med njegovim govorom padale dovelj pikre pripombe. Gospodu Freljihu povemo, da iz njegovega mlina ne bo dosti kruha in Vrhničani že vedo, kaj bodo storili ob volitvah!

Brezovica. Tu se je vršil v nedeljo ustanovni zbor podružnice delavskega izobraževalnega društva „Svoboda“. Na shodu sta poročala ss. Mihevc in Gogala. V društvu se je vpisalo 31 članov, ki so bili vsi navdušeni ter so pritrjevali in sklenili, da pojdejo na agitacijo, da pridobe še veliko novih članov. Vsekakor lep uspeh za prvič!

Delavski boji v Avstriji. Že od meseca novembra p. l. se vrše mezdna pogajanja dunajskih kovinarjev. Sedaj so pa prispela na mrtvo točko. Strokovna organizacija kovinarjev je odklonila 15% znižanje plač, kakor so zahtevali podjetniki, ki so pogodbo odpovedali in s 27. t. m. bodo za 15% znižali plače. Ker je delavstvo reduciranje plač kategorično odklonilo, pride do splošne kovinarske stavke v Avstriji. Okolo 100.000 kovinarjev bo torej 27. t. m. stopilo v mezni boj, ki je največja delavska kategorija v Avstriji. Ni vseeno za malo Avstrijo, če stavka ravno ona kategorija delavstva, katerega največ produktov se izvažata, ker za izvoz raznih strojev dobiva Avstrija živžev. Da je pa do tega spora prišlo, je največ vzrok padanje nemške marke. Nemški fabrikanti so vsled rapidnega padca nemške marke nastopili s konkurenco, ki ji avstrijski producenti niso kos. To znižanje plač in pa brezposelnost bosta znatno pospeševala revščino, ki bo tudi na naše razmere neugodno vplivala, ter bodo naši industriji, ki že sedaj pritiskajo v Belgradu na vlado, da olajša import kvalificiranih delavcev. Ako industriji to dosežejo, se bo moralo tudi naše delavstvo boriti za enake stvari, kakor se danes bori dunajsko. Dunajski kovinarji so stali zadnjič v boju 1. 1919. in so končali boj z uspehom.

Velike demonstracije brezposelnih so bile v nedeljo na Dunaju. Zbralo se jih je nad 6000. V Avstriji imajo 370.000 brezposelnih.

Kovinarji v Avstriji delajo po tovarnah po 28 do 32 ur na teden. Tudi v drugih industrijah v Avstriji nastopa kriza.

Krematorij na Dunaju. Dunaj je zgradil prvi krematorij, to je, zavod za sežiganje mrličev. Vlada ji dela ovire, končno pa je občinski svet izdelal pravilnik, ki je bil odobren. Te dni so sežgali v novem krematoriju prvega mrliča. Mrliči se sežigajo na izrečno željo umrlega in s pritrilom sorodnikov.

Volilce v pokojninski zavod zasebnih nameščencev opozarjamo, da izpolnijo glasovnice, ki jih dobe od pokojninskega zavoda, edino le z označbo „Združeni zasebni nameščenci“. V glasovnici torej ni treba navajati ne nosilca liste, nê posameznih kandidatov, ker ta označba že pomeni našo združeno kandidatno listo organizacij zasebnih nameščencev. Volilci naj zlasti tudi pazijo na rok ter da pošljejo glasovnico na prvi naslov.

Gospodarstvo.

Vrednost krone. Lira K 19.76; dolar K 412.

Zdravila se podražje za 25 do 30 odstotkov.

Država je plačala na najemnih za uradne prostore leta 1922. celih 50 milijonov dinarjev. Koliko stavb bi lahko postavila in jih s tem kapitalom obrestovala? In kako bi se zmanjšala stanovanjska beda!

Tobaka so pridelali v Jugoslaviji lani 11,884.433 kg. Še bomo kadileci plačevali davek, če bomo imeli denar!

Užigalice se zopet podražje. Za užigalicami pridejo druge potrebščine, čeprav so v zadnjem času silno poskočile v ceni. Obleke si danes delavec na pošten način sploh ne more več nabaviti. In podjetniki sanjajo o znižavanju mezd!

Izvoz jaje v Švico. V prvih 9 mesecih lani je Švica uvozila jaje za 18 milijonov švicarskih frankov in od tega za 11 milijonov ali 60 odstotkov iz naše države. Ako računamo naš dinar po povprečnem kurzu, vidimo, da je naš uvoz jaje tekom 9 mesecev v Švico znašal okoli 175 milijonov dinarjev.

V Turčiji snujejo 200 novih industrijskih podjetij. Ako se načrt uresniči, se Turčija gospodarsko osamosvoji ter ne bo več dolgo reflektirala na evropske industrijske produkte. V načrtu je, da bo v teh industrijah zaposlenih nad 50.000 delavcev.

Iz stranke.

S celjskega strankinega zbora. S. Leskovšek je rekel na strankinem zboru, da je bilo treba pomesti z nepoštenostjo starih sodrugov. Tako nekako je povedal. Mi pravimo na tako trditev: Pošteno ni, če se pred strankinim zborom sploh more s takimi splošnimi obrekovanji krasti ugled poštnim ljudem in veliko vprašanje je, kdo je poštenjši, ali tisti, ki za zaprtimi vratni pavšalno obrekuje, ali tisti, ki se zunaj ne more braniti, ker ne ve koga in kaj misli tisti, ki obrekuje.

Konferenco enotne proletarske fronte dne 21. januarja 1923 sklicuje ljubljanski delavski občinski svetniki in uredništvo „Delavskih Novic“ v Ljubljani v Delavskem domu Turjaški trg 2. Na konferenco so vabljene vse socijalistične skupine. Vablenci se morajo izkazati z vabilom.

Na delo za našo organizacijo! Sodrug, sedaj moramo pa že pričeti z aktivnim delom v svoji organizaciji! Glavni tajnik pokrajinske stranke je baje izjavil, da sprejme vsako organizacijo v »svojo« stranko, samo ljubljanske ne. Kakor je smešna taka izjava, tako tudi pričja, da govori iz te izjave osebno sovraštvo, ne pa organizatorični raz-

logi. Udeleženci kongresa so nam pripovedovali, da je tajnikova metoda bila nesocialistična na kongresu kakor je sploh v vsem njegovem »delovanju«, ter izjavili, da se mora njegove metode zlomiti, če ne propadejo prej same. Pričakujemo pa, da bo delavstvo uvidelo, da s tako demagogijo o čiščenju in čistih računih, o javnosti itd., ne bo mogel več dolgo slepiti delavstvo. Naša naloga je, da svojo organizacijo utrdimo, razširimo in jo raztegnemo na takozvano ljubljansko oblast. Sklepa v tem oziru še nimamo, pričakujemo pa, da se bo članstvo na bodočem sestanku pridružilo temu stališču ter bo nato organizacija tudi na zunaj razvila svoje delovanje. Prav nič ne pretiramo, če trdimo, da so vsi resnejši sodrugi ne le v Ljubljani, marveč tudi zunaj, istega mnenja. V ta namen pa je tudi potrebno, da povsod razširjamo našo »Zarjo«.

Agitirajte za »Zarjo«! Proti Zarji se uprizarja velika gonja od čistih. Zavratno agitirajo proti njej. Sodrug, tej fronti je treba postaviti novo odločno fronto, ki bo parirala take mahinacije ljudi, ki sami ne vedo, kaj hočejo. Zarja je pošteno zastopala ves čas obstanka proletarske interese, ne da bi se spuščala v trivialnosti ali demagogijo. Po tej poti pojde tudi vbodoče, toda tudi sodrugi, ki se znjo strinjajo, ki hočejo, da se delavski pokret postavi na zdravo podlago, naj store svojo dolžnost sami ter tudi med sodrug in znanci poskrbe, da se naš tednik razširi med delavstvom v Sloveniji.

Odgovorni urednik Franc Gogala. — Izdajatelj in lastnik: Konzorcij „Zarje“. — Tiska tiskarna J. Blasnika nasledniki.

Ivan Jax in Sin
Ljubljana, Gosposvetska c. 2
Šivalni stroji in stroji za plitenje.

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.

Ustanovljena l. 1867. — Vezenje poučuje brezplačno.

Pisalni stroji „Adler“.

Ceniki zastonj in franko.

Kolesa iz prvih tovaren: Dürkopp, Styria, Waffenrad.

Gospodinj, ki kupujete testenine, makarone zahtevajte samo

PEKATETE

Testenine tudi same makarone iz staroznane tovarne ŽNIDARŠIČ & VALENČIČ, Ilirska Bistrica. Dobe se povsod. — Zaloga Bunc in drug, Ljubljana, Celje, Maribor.

Ne prenašli se!

z nakupom ako si nisi ogledal zalogo pri:

JOSIP PETELINC-U
LJUBLJANA, Sv. Petra nasip št. 7.

Tovarniške zaloge najboljših šivalnih strojev „GRITZNER“ za rodbinsko in obrtno rabo. Posamezne dele za šivalne stroje in kolesa. — Potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje, toaletne potrebščine, galanterija in modno blago.

Na veliko in malo.